

אוגוסט-22

עמדת הסתדרות הפסיכולוגים –

טיפול בפגיעות מיניות בשירותים הפסיכולוגיים החינוכיים (שפ"חיים)

המשך פעילות המרכזים לטיפול בפגיעות מיניות בשירותים הפסיכולוגיים-חינוכיים נתון בסכנה, ואנו מתריעים על כך בדאגה רבה.

ילדים ובניו נוער רבים עוברים פגיעה מינית באופן חד פעמי או מתמשך, לא פעם בתוך כתלי המסגרת החינוכית בה הם לומדים, על ידי בן.ת גילם. פגיעה מינית בילדות לרוב בעלת השלכות שליליות משמעותיות על חיי הנפגע.ת. היא מהווה גורם סיכון משמעותי בכל הנוגע לרווחה הנפשית, לפגיעה בתפקוד ולהתפתחות פסיכופתולוגיות בהמשך, דוג' דיכאון, פגיעות עצמיות והפרעות אכילה. לפיכך, גילוי הפגיעה, הפסקתה וטיפול בנפגע.ת מוקדם ככל הניתן הנם קריטיים ובבחינת "הצלת נפשות". שכיחות של פגיעות מיניות בילדות גבוהה ביותר, כאשר נתונים עדכניים מצביעים על כך **ש 1 מתוך 5 ילדים.ות בישראל חווים פגיעה מינית** (מכון חרוב, ינואר 2022) השכיחות זזה בכל החברות והמעמדות, לא קשורה למעמד סוציאקונומי וכשני שליש מהפגיעות מתמשכות (מכון חרוב, ינואר 2022). **בשנה הראשונה לפרוץ הקורונה חלה עלייה של כ-25% בפניות למרכזי הסיוע בנוגע לאלומות מינית כלפי ילדים.ות**, כאשר שיעור גבוה של הפגיעות, 52%, התרחשו בין קטינים.ות (משרד הרווחה, 2020). במציאות המורכבת והמדאיגה הזו, **פועלים 22 מרכזים טיפוליים בשירותים פסיכולוגיים חינוכיים ברשויות שונות – במרכז ובפרפריה, ביישובים בעלי אופי חילוני ודת/י חרדי. המרכזים מתוקצבים על ידי משרד החינוך, ונועדו לאפשר לילדים.ות ובניו נוער טיפול נגיש ומקצועי בקהילה, במקום בו תיוג המבקרים מינימלי, ושמאפשר טיפולים של פסיכולוגים.ות בעלי מיומנות, הכשרה והדרכה בתחום הטיפול בפגיעות מיניות.** חשוב להדגיש כי **מרבית המטופלים.ות במרכזים אלו לא היו יכולים להיות מטופלים במקומות אחרים – בין אם בשל התנגדות הורים, קשיי נייודות של המשפחה, התנהגות מינית "אפורה" שלא מוגדרת פורמאלית כפגיעה או פגיעה שלא דורשת דיווח, ואינה עוברת דרך שירותי הרווחה.** ברשויות רבות ההפנייה למרכזים אלו הנה על ידי צוות עירוני ובהתאם לקריטריונים ספציפיים – למי שהמענה מתאים יותר עבורם. **בשנת 2021 נעשה שימוש בכ-44000**

יושב ראש הפ"י:

מר יורם שליו

חברי הוועד המרכזי:

גב' דנה אלפסי
ד"ר שרונה מי-טל
ד"ר שי איתמר
גב' אורלי צדוק
מר דוד מעוז ישראל
גב' נעמי יפה עיני
מר אלון נוימן
גב' גלי קלטש
גב' נועה פורת חיים

יושבי ראש החטיבות:

גב' יונית בלומנפלד חב' תע' אר'
גב' דניאל לוי- שק'
ד"ר הילה כהן- שק'
ד"ר שי איתמר - קל'
מר' סער הראל- רפ'
גב' צליל גרינברג- הת
מר' גיא יקר- חיל'

יושבי ראש הוועדות:

גב' יונת ברנשטיין בר-יוסף-
יו"ר ועדת האתיקה
מר יגאל עמנואל- ביקורת

בעלי תפקידים:

גב' מריאל הוברמן- מנכ"לית
עו"ד צ'רלי בוזגלו - יועמ"ש
מר אריק דן- רו"ח

שעות טיפול במרכזים אלו! (שפ"י, 2022). מדובר ב"טיפה בים", שכן הצרכים ממשיכים לעלות, עם העלייה בשכיחות שתוארה. לאחרונה התבשרו מנהלי.ות השפ"חים ורכזי.ות תחום הטיפול בפגיעות מיניות בשפ"חים השונים על כוונתם של משרדי הממשלה לסיים את תקצוב מרכזים אלו בשנת תשפ"ד, ולהעביר את ההחלטה על המשך והקף פעילותם לרשויות, באמצעות תקצוב גפ"ן רשותי. מצב שכזה עשוי להיות הרסני ולהביא, למעשה, לקטיעת פעילות המרכזים בלא מעט רשויות, אשר יבחרו שלא להשקיע בתקצובם, או שיהיו נתונים ללחץ להפנות משאבים למקומות אחרים. כמו כן, ממרכזים המופעלים על ידי א.נשי מקצוע בעלי הכשרה, מיומנות והדרכה, תתאפשר בחירה בספקים ללא סינון מקצועי נאות, החשוב במיוחד בנושא רגיש זה, הדורש מיומנות גבוהה וייחודית. חשוב לנו להביע עמדה מקצועית ברורה, נחרצת ושלא משתמעת לשתי פנים – **מרכזים אלו חייבים להמשיך לפעול בתקצוב ממשלתי, ללא התנייה בבחירת הרשויות לתקצבם**. המהלך המתוכנן לשנת תשפ"ד עשוי להביא למצב שבו נפגעים.ות רבים בגיל הילדות וההתבגרות הקריטי להתפתחותם לא יקבלו את המענה הטיפולי לו הם זקוקים, מה שישליך על תפקודם, התפתחותם ועתידם. בהסתדרות הפסיכולוגים חשוב לנו להתריע על חומרת המהלך והפוטנציאל ההרסני שלו, ולבקש כי הטיפול בפגיעות מיניות והחתימה לצמצומן, בשפ"חים ובשירותים הסוציאליים כאחד, יהיה בבחינת יעד לאומי בדומה לתכנית הלאומית למניעת אובדנות, הפועלת משנת 2013. מחויבותנו המקצועית היא לעצור את המהלך דקה לפני שיהיה מאוחר מידי, ולהביא לכך שפעילות המרכזים לטיפול בפגיעות מיניות בשירותים הפסיכולוגיים-החינוכיים תהיה בלתי מותנית בבחירת רשויות, כחלק בלתי נפרד מתקציב משרד החינוך וכתכנית ארצית.

בברכה,

יורם שליאר,

יו"ר הסתדרות הפסיכולוגים בישראל

וחברי הוועד המרכזי